

VERENIGING
NEDERLANDS
CABINEPERSONEEL

Koninklijke Luchtvaartmaatschappij NV
T.a.v. de heer A.W. Slagt
EVP Human Resources & Industrial
Relations
Postbus 7700
1117 ZL LUCHTHAVEN SCHIPHOL

Datum: 8 mei 2017

Kenmerk: 0035/CE/JP Betreft: CAO voorstellen

Geachte heer Slagt,

De cao voor KLM cabinepersoneel is sinds 1 april 2016 verlopen. Het pensioenconflict en later de door KLM eenzijdig ingevoerde -1 ca maatregel blokkeerden de start van de cao-onderhandelingen. Zelfs de kantonrechter stelde ons hierover in het gelijk. In december 2016 gaf u uiteindelijk aan om onvoorwaardelijk akkoord te gaan met ons pensioenvoorstel. Inmiddels is er een pensioenprotocol getekend. De door u eenzijdig ingevoerde -1 ca maatregel bleef echter nog van kracht, reden voor de VNC om nog steeds niet aan de cao-tafel te kunnen verschijnen.

De denkrichting van de VNC leidde uiteindelijk tot een door u genomen besluit om de -1 ca maatregel gefaseerd te gaan afbouwen. U heeft dat verwoord in uw brief AMS/HA.17.007. Uw besluit hebben wij besproken met onze Ledenraad en die uitslag kent u inmiddels. De VNC is bereid te starten met het cao-proces ondanks dat ons vertrouwen nog zeer broos is. Dit blijkt uit reacties van onze leden en uit de pittige discussies die wij in onze Ledenraad hebben gehad over het intrekken van het ultimatum en daarmee het stopzetten van het actietraject.

Vooraf de eenzijdige beslissingen die door KLM zijn genomen die in onze ogen niet in het belang zijn van 'onze' klant en uw personeel spelen hierbij een grote rol. Wij hopen oprecht - sterker nog, we willen er op kunnen vertrouwen - dat u een andere insteek zult hebben tijdens het komend cao-overleg.

Ook wij hebben baat bij een gezonde toekomst van het bedrijf en ook wij rekenen er op dat, mits KLM geen eenzijdige beslissingen meer neemt zoals bijvoorbeeld de -1 ca maatregel, we kunnen komen tot een bevredigend cao-resultaat. Wij zijn bereid om ons hier wederom voor in te gaan spannen, ervan uitgaande dat KLM het terugdraaien van de -1 ca maatregel volledig doorzet. Ook als het cao overleg stroef loopt, zal vertrouwen nodig zijn, vertrouwen dat verdiend moet worden en niet kan worden afgedwongen.

Onze inzet van het cao-overleg is daarbij de volgende.

Loonontwikkeling

Onze leden hebben heel duidelijk aangegeven te lang te hebben stil gestaan in hun loonontwikkeling, waarbij er geen inflatiecorrectie heeft plaatsgevonden. Er is al jarenlang een zogenaamde 0-lijn in structureel loon; de laatste structurele loonsverhoging (van 1,25%) dateert uit januari 2012. Het cabinepersoneel heeft de afgelopen jaren ruimschoots bijgedragen aan de goede resultaten van KLM. De resultaten van KLM zijn namelijk positief, mede dankzij de inzet en bezuinigingen van het cabinepersoneel. In onze ogen heeft KLM financieel ruimte om naast een

VERENIGING
NEDERLANDS
CABINEPERSONEEL

winstdeling ook haar werknemers structureel beter te belonen. De president van de Nederlandse Bank, Klaas Knot, pleit al ruim twee jaar voor hogere lonen als middel om de Nederlandse economie verder vooruit te helpen. In Nederland is nu dan ook de tendens dat lonen stijgen. KLM heeft zelf ook een belang dat lonen in het algemeen stijgen daar onze passagiers dan meer te besteden hebben en eerder KLM vluchten afnemen. Dus wat ons betreft is het nu echt tijd om boter bij de vis te doen voor het eigen cabinepersoneel.

De VNC zet in op een structurele, acceptabele loonsverhoging waarvan de hoogte afhankelijk is van de looptijd van de cao. De VNC stelt een looptijd van de cao voor van 1 april 2016 tot 1 april 2018. Wij zijn voorstander van het huidige bilateraal overleg.

Duurzame inzetbaarheid

In het tussentijds protocol 2011 is afgesproken dat in de preambule van onze cao wordt opgenomen dat cabinepersoneel in 100% dienstverband -en uiteraard geldt dat ook voor deeltijd dienstverbanden- gezond de pensioengerechtigde leeftijd kan bereiken. We zien geen pogingen van de werkgever om dit beleid vorm te geven. Aan de andere kant constateren we dat het ziekteverzuim alleen maar toeneemt, juist bij de oudere werknemers met een lang dienstverband.

Een robuuste oplossing vergt tijd en inspanning en die uitdaging gaan we graag samen met u aan. Wij denken bijvoorbeeld aan het ontwikkelen van een loopbaan oriëntatie-instrument, vrijwillig te volgen door het cabinepersoneel binnen het huis van de VNC. Een direct begin zou kunnen worden gemaakt met een kleine pleister op de wonde zoals het verhogen van het aantal Superjokerdagen. Daarnaast zou er meer controle van het individu over de beschikbare dagen op de tellers en de inzet daarvan moeten komen.

Wet Werk en Zekerheid

De wet Werk en Zekerheid biedt de werknemers- en werkgeversorganisaties ruimte om een aantal zaken per cao af te spreken. De VNC wil de volgende zaken per cao regelen:

- In plaats van het hanteren van een transitievergoeding willen wij terug naar de oude kantonrechtersformule;
- Het ontslag bij bedrijfseconomische omstandigheden niet laten toetsen door het UWV maar door een onafhankelijke en onpartijdige commissie;
- Behoud van het zogenaamde LIFO-principe.

Werkdruk verlichtende maatregelen

De VNC stelt voor om de hoge werkdruk voor cabinepersoneel te verlagen met een aantal verlichtende maatregelen. De werkdruk is toegenomen, de passagier is veeleisender, we doen het werk met minder ca's aan boord op Europa en op ICA is de WRR in de vorige cao verminderd. Deze ontwikkelingen raken het gehele korps. Om die reden brengen we maatregelen op die op verschillende manieren kunnen bijdragen aan de verlaging van werkdruk.

Bij ziekte slechts twee weken uit het rooster halen

Het behoud van het rooster is belangrijk voor het individu voor de werk-privé balans. De huidige afspraak is:

"Bij een ziekmelding haalt Crew Control de indeling van week 1 en 2 leeg. Het systeem haalt vervolgens iedere avond de indeling van week 3 en 4 leeg. In de week van de ziekmelding blijven wel tot vrijdag de toegewezen flight requests in week 3 en 4 staan en de reserveblokken in week 7 (tot en met week 12). Ben je op vrijdagmiddag nog ziek, dan worden ook de toegewezen flight requests startend in week 3 en de reserveblokken (vanaf week 1) tot en met week 7 door het systeem verwijderd."

De VNC stelt voor om bij ziekte alleen week 1 en 2 uit het rooster te halen in plaats van vier weken.

**VERENIGING
NEDERLANDS
CABINEPERSONEEL**

(Her)invoeren flexibel reisverlof

Flexibel reisverlof is een instrument dat het individu op eigen initiatief kan inzetten om de indeelbare dag aan te passen en hiermee de werk-privé balans positief te beïnvloeden. Het is namelijk nu niet voor elke functiegroep mogelijk de indeelbare dag aan te passen, door het invoeren van flexibel reisverlof ontstaat die mogelijkheid wel.

De afmeldtijd op Schiphol verruimen

De afmeldtijd op Schiphol bedraagt sinds jaar en dag 30 minuten. Deze 30 minuten zijn in de ogen van de VNC niet meer actueel; het wachten op assistentie voor passagiers, de looptijden en wachttijden op de luchthaven et cetera maken dat deze 30 minuten continu overschreden worden. De VNC stelt dan ook voor om de afmeldtijd te verruimen zodat deze realistisch is in de huidige tijd.

Afschaffen Nevenopdracht Gratis

Het afschaffen van de Nevenopdracht Gratis (NG) is al heel lang een wens van het korps. De NG's betreft twee dagen vrije tijd van de werknemer en behoren de werknemer toe. In deze tijd waarbij er al vele werkzaamheden zijn verschoven naar de eigen tijd van de werknemer, past het door de werkgever inzetten van NG's niet langer.

Losse opdrachten

In onze cao staat omschreven wat losse opdrachten zijn (bijlage 5/5A, artikel 1.11), welke opdrachten dit betreffen en hoe die worden gecommuniceerd (artikel 2.5) en dat deze niet vergoed worden in vrije tijd (artikel 8.2). Naar de mening van de VNC zijn de losse opdrachten 'Visum USA, debriefen en melden chef' geen opdrachten die te plannen zijn door het individu en bovendien geen kortdurende opdrachten. Deze opdrachten zijn werkdruk verhogend aangezien deze in eigen tijd gebeuren. Om die reden wil de VNC deze drie opdrachten uit de losse opdrachten halen en laten compenseren in tijd.

Diverse onderwerpen

Vanuit onze leden zijn verschillende onderwerpen opgebracht onder meer ter verbetering van de arbeidsvoorwaarden.

Definiëring 'gewerkt' op Nieuwjaarsdag aanpassen

Vanuit onze leden bestaat de wens om de definitie 'gewerkt' op Nieuwjaarsdag (1 januari) aan te passen: tot 00.00 uur geldt als gewerkt.

Bij meer dan 24 uur vertraging opsturen naar huis

De VNC stelt voor om, evenals bij de cockpitcollega's, de keuze aan te bieden aan het individu om naar huis te worden opgestuurd bij meer dan 24 uur vertraging.

Een aantal van de hierboven beschreven punten is al eerder opgebracht in het vorig cao-overleg maar deze zijn nog niet uit onderhandeld. Vandaar dat wij ze nu opnieuw opbrengen.

WRR

In de vorige cao zijn er afspraken gemaakt over de ICA WRR. De leden van de VNC hebben ons duidelijk laten weten dat een werkdrukverzwaring door wederom de ICA WRR aan te passen, niet acceptabel is. De VNC is, zoals ook afgesproken in de vorige cao, bereid om te praten over modernisering van beide WRR's. Echter, werkdrukverhogingen noch verslechtingen zal de VNC niet accepteren. Onze leden willen op dit gebied rust aan het front.

Cabinebemanningssamenstelling

Vorig jaar heeft KLM er voor gekozen om haar visie over het cabinepersoneel te publiceren, deze visie heeft heel veel onrust veroorzaakt. Tijdens de door VNC georganiseerde ledensessies hebben onze leden duidelijk aangegeven dat de door KLM gecommuniceerde visie een brug te ver is. De

VERENIGING
NEDERLANDS
CABINEPERSONEEL

VNC bespreekt het onderwerp cabinebemanningssamenstelling op inhoud met haar Ledenraad. De uitkomst hiervan zal mogelijk onderdeel kunnen uitmaken van de cao-onderhandelingen.

De door KLM eenzijdig ingevoerde -1 ca maatregel heeft meer dan voldoende stof doen opwaaien. Om dit in de toekomst te voorkomen stelt de VNC voor om in de cao op te nemen hoeveel ca's per vliegtuigtype tewerkgesteld worden.

De VNC maakt zich verder hard voor behoud van werkgelegenheid en goede arbeidsvoorwaarden voor het cabinepersoneel en zet zich daarnaast in voor goede perspectieven voor KLM.

Mocht er tijdens het komende cao-overleg aanleiding toe zijn, dan behoudt de VNC zich het recht voor om met aanvullende en/of gewijzigde voorstellen te komen. Nogmaals, wij zijn bereid om ons in te gaan spannen voor een constructief overleg waarbij vertrouwen een absolute voorwaarde is.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlands Cabinepersoneel VNC

Chris van Elswijk
Voorzitter KLM sectiebestuur

Cc
Maarten Stienen
Miriam Kartman
Peter Overdijk
Karel Bockstael
Frits van Look
Fred Vijlbrief
Zakaria Boufanchaga
Birte Nelen